

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง สถานภาพส่วนตัวกับความเครียดของข้าราชการตำรวจชั้น -
ประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 ผู้วิจัยได้สรุปหัวข้อในการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเป็นการศึกษา
สถานภาพส่วนตัวกับความเครียดของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธร จังหวัด
ขอนแก่น เขต 1

5.1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความเครียด จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวทั้ง 7 ด้าน
คือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ อายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส
สถานที่พักอาศัยของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความเครียด จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว
ทั้ง 7 ด้านคือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ อายุ อายุราชการ ระดับการศึกษา รายได้
สถานภาพสมรส สถานที่พักอาศัย กับความเครียดของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัด
ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1

5.1.3 สมมติฐานทางการวิจัย

1. สถานภาพส่วนตัวด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติกับ ของข้าราชการตำรวจ ชั้น -
ประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่นเขต 1 มีระดับความเครียดแตกต่างกัน
2. สถานภาพส่วนตัวด้านอายุของ ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดตำรวจ
ภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 มีระดับความเครียดแตกต่างกัน

3. สถานภาพส่วนตัวด้านอายุราชการ ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน
สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 มีระดับความเครียดแตกต่างกัน
4. สถานภาพส่วนตัวด้านระดับการศึกษาของข้าราชการตำรวจ ชั้นประทวน
สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 มีระดับความเครียดแตกต่างกัน
5. สถานภาพส่วนตัวด้านรายได้ ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัด
ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 มีระดับความเครียดแตกต่างกัน
6. สถานภาพส่วนตัวด้านสถานภาพสมรสของข้าราชการตำรวจ ชั้นประทวน
สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 มีระดับความเครียดแตกต่างกัน
7. สถานภาพส่วนตัวด้านสถานที่พักอาศัย ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน
สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 มีระดับความเครียดแตกต่างกัน

5.1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ประชากรที่เป็นเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้คือ ตำรวจชั้นประทวน สังกัด
ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 ในปี พ.ศ. 2536-2537 จำนวน 788 คน
2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 265 คน

5.1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิดคือ

1. แบบสอบถามข้อมูลสถานภาพส่วนตัว ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ อายุ
อายุราชการ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส สถานที่พักอาศัย
2. แบบทดสอบความเครียดซึ่ง ชูศรี เลิศรัตน์เตชากุล (2532:38-40)
ได้พัฒนามาจากแบบทดสอบความเครียดของคูแกนและคนอื่นๆ (Dougan and others.
1986:194) และได้หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ .9146
แบบทดสอบความเครียดนี้ ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงความเครียดที่แบ่งเป็น 4 องค์-
ประกอบ รวมทั้งสิ้น 40 ข้อ

องค์ประกอบของความเครียด 4 องค์ประกอบมีดังนี้

1. ความเครียดองค์ประกอบด้านอารมณ์ เช่น เบื่อหน่าย ลุณเญียว กระทบกระวาย ผู้วิจัยได้กำหนดข้อความต่าง ๆ ตามองค์ประกอบนี้ เป็นข้อที่ 1-10 รวม 10 ข้อ
2. ความเครียดองค์ประกอบด้านอวัยวะ เช่น ปาก คอแห้ง หายใจถี่ วิงเวียนศีรษะ ผู้วิจัยได้กำหนดข้อความต่าง ๆ ตามองค์ประกอบนี้ เป็นข้อที่ 11-23 รวม 13 ข้อ
3. ความเครียดองค์ประกอบด้านกล้ามเนื้อ เช่น มือเท้าลั่น ปวดหลัง ตานร่า ผู้วิจัยได้กำหนดข้อความต่าง ๆ ตามองค์ประกอบนี้ เป็นข้อที่ 24-31 รวม 8 ข้อ
4. ความเครียดองค์ประกอบด้านพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น นอนไม่หลับ เดินตัวเกร็ง ผู้วิจัยได้กำหนด ข้อความต่าง ๆ ตามองค์ประกอบนี้ เป็นข้อที่ 32-40 รวม 9 ข้อ

5.1.6 การหาคุณภาพของแบบทดสอบ

แบบทดสอบความเครียดนี้ชูศรี (2532) ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบภาษาและความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา หาสิตพันธุ์ รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ หล้าลวงษ์ และอาจารย์วัลลภ ปิยะมโนธรรม และได้ นำไปทดสอบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยการทดสอบ (t-test) และได้คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.0 ขึ้นไป และได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบทั้งฉบับ .9146 (ชูศรี, 2532:40) จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบนี้ไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) กับข้าราชการตำรวจ ขึ้นประทวนของสถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

5.1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอเก็บข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาในสถานตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 โดยการเก็บข้อมูลทุกครั้งในแต่ละสถานี ผู้วิจัยจะกำหนดวันเวลาที่แน่นอนที่จะไปเก็บข้อมูลและชี้แจงการตอบแบบทดสอบ ทุกครั้งจนผู้ตอบเข้าใจดีแล้วจึงดำเนินการเก็บข้อมูล ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประมาณ 2 เดือน ได้รับแบบทดสอบกลับคืนทั้งสิ้นจำนวน 265 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

5.1.8 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวคำนวณเป็นค่าร้อยละ(%) ความเครียดในแต่ละสถานภาพคำนวณเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)
2. การเปรียบเทียบความเครียดกับสถานภาพส่วนตัว ในแต่ละด้านทดสอบด้วยค่าทีเทส(t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway Analysis of Variance)

5.1.9 สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพส่วนตัวด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ของข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จะมีด้านงานป้องกันปราบปรามด้านเดียว ที่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. สถานภาพส่วนตัวด้านอายุ ของข้าราชการตำรวจทั้งหมดมีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ กลุ่มอายุ 20-30 ปีมีระดับความเครียดสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. สถานภาพส่วนตัวด้านอายุราชการ ของข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จะมีช่วงอายุราชการที่น้อยกว่า 6 ปี ที่มีระดับความเครียดอยู่

ในเกณฑ์สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบตามอายุราชการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4. สถานภาพส่วนตัวด้านระดับการศึกษา ของข้าราชการตำรวจทั้งหมดมีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีระดับความเครียดสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ และเมื่อเปรียบเทียบระดับการศึกษาระหว่างกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. สถานภาพส่วนตัวด้านรายได้ต่อ เดือน ของข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จะมีผู้ที่มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือนกลุ่มเดียวที่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์สูง และเมื่อเปรียบเทียบรายได้ต่อ เดือนระหว่างกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. สถานภาพส่วนตัวด้านสถานภาพสมรส ของข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จะมีกลุ่มที่แยกกันอยู่แบบไม่มีความสัมพันธ์กัน ม่าย หย่า ที่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์สูงและเมื่อเปรียบเทียบสถานภาพสมรสระหว่างกลุ่ม พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. สถานภาพส่วนตัวด้านสถานที่พักอาศัย ของข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จะมีแต่เฉพาะผู้พักอาศัยบ้านเช่ากลุ่มเดียวที่มีระดับความเครียดอยู่ในเกณฑ์สูงที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบสถานที่พักอาศัยระหว่างกลุ่ม พบว่ามีระดับความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ด้านตัวบุคคล

1. ด้านบุคคล การบรรจุแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาต้องจัดคนให้เหมาะสมกับงาน ตามความถนัดของแต่ละบุคคล โดยดูจากความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงาน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าลักษณะงานที่ปฏิบัติมี อายุ อายุราชการ มีผลต่อการเกิดความเครียดได้

2. ด้านการศึกษา ควรมีการสนับสนุนให้ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนทุกคนได้มีโอกาส ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้สูงขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษาที่มีผลทำให้เกิดความเครียดได้

5.2.2 ด้านการบริหาร

1. ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ เพื่อเพิ่มสวัสดิการ เงินเดือน ให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า รายได้ สวัสดิการด้านสถานที่พักอาศัย มีผลทำให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเครียดได้

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำตัวแปรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน มาทำการศึกษาต่อไปเช่น ตัวแปรด้านความพึงพอใจในการทำงาน
2. ควรศึกษาเรื่องความเครียดกับบุคลากรด้านอื่นๆเช่นบุคลากรของกรมการปกครอง เพื่อจะดูถึงตัวแปรที่มีผลต่อความเครียด ในหน่วยงานนั้นๆต่อไป
3. ศึกษารูปแบบเดียวกันแต่ขยายกลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้น เช่นจากที่ศึกษาเฉพาะตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 ก็ขยายเป็นตำรวจภูธรจังหวัด เป็นต้น